

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 1

การสื่อสารเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งสำหรับมนุษย์ในการถ่ายทอดความรู้ความคิดเห็น ขาวคราว ความรู้สึก ความสนใจ อารมณ์ ทศนคติ ค่านิยมและคุณธรรมให้แก่กันและกัน ทว่า การสื่อสารที่จะบรรลุผลนั้นต้องขึ้นอยู่กับวิธีการถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่มีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่มีการส่ง “สาร” ไปแต่ไม่สื่อความหมายและผู้รับรับสารไม่ได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้ส่ง การสื่อสารนั้นก็ไร้ประโยชน์

หนังสือ “หลักการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ” เล่มนี้ได้ประมวลหลักการที่เกี่ยวกับแนวคิด การสื่อสาร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของการสื่อสารคุณภาพเนื้อหาของสาร กระบวนการ ถ่ายทอดสารตามขั้นตอนต่าง ๆ รวมทั้งสื่อโสตทัศนในการถ่ายทอดสาร การสื่อสารทาง สื่อมวลชนและประสิทธิภาพการสื่อสารในประเทศไทย

เนื้อหาที่รวบรวมในเล่มนี้ยังไม่สมบูรณ์แต่ได้ประมวลสาระของหน่วยต่าง ๆ ไว้มากพอ สำหรับการศึกษาระดับชั้นต้นนี้ หวังว่านักศึกษาจะได้รับประโยชน์ไม่มากนักน้อย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์

15 เม.ย. 2525

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 2

หนังสือเล่มนี้เดิมชื่อ “สื่อมวลชนที่มีประสิทธิภาพ” แต่เนื่องจากไม่ตรงกับวัตถุประสงค์และชื่อภาษาอังกฤษของวิชา MC 464 PRINCIPLES OF EFFECTIVE COMMUNICATIONS จึงได้เปลี่ยนชื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์และความหมายที่แท้จริงมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้เพิ่มเนื้อหาสาระให้เหมาะสม

เนื้อหาสาระส่วนใหญ่คงเดิมตามที่เสนอไว้ใน การพิมพ์ครั้งที่ 1 แต่ได้มีการแก้ไขข้อบกพร่องในการเรียงพิมพ์ เพิ่มภาพประกอบและขยายสาระให้เหมาะสำหรับการศึกษาเองมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องระบบเครื่องเสียงและระบบเครื่องฉายซึ่งได้ประมวลจากงานเขียนของ รศ.ดร.นิคม ทาแดง และ ผศ. สมาน งามสนิท เพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยการอนุญาตของ ทั้ง 2 ท่าน

การเพิ่มเติมที่สำคัญยิ่งก็คือได้เพิ่มส่วนที่เป็น “เอกสารโสตทัศน” (AUDIOVISION MATERIALS) สำหรับให้นักศึกษาใช้ควบคู่กับการอ่านตำราด้วยตนเองและการฟังคำบรรยายของผู้เขียน (ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์) เอง ซึ่งจะทำให้ลดการใช้กระดานให้น้อยลงเพราะรูปภาพ แผนภูมิและคำอธิบายที่ต้องเขียนลงกระดานได้บรรจุลงในเอกสารโสตทัศนเป็นส่วนใหญ่แล้ว ทั้งนี้เพราะการใช้กระดานไม่สะดวกสำหรับนักศึกษาจำนวนมาก ๆ

การอ่านตำราเล่มนี้ให้เริ่มจากการอ่านแผนหน่วยซึ่งตีกรอบ และมีหัวเรื่อง มโนทัศน์ (ซึ่งเป็นสรุปสาระสำคัญของเนื้อหาและมีคำหลักหรือ “Keyword” อยู่ด้วย) และวัตถุประสงค์ นักศึกษาจะต้องจับสรุปสาระสำคัญให้ได้ แล้วทำให้ได้ตามวัตถุประสงค์เพราะการประเมินผลจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์อย่างแน่นอน

ขอให้นักศึกษาประสบความสำเร็จในการศึกษาวิชานี้

ชัยยงค์ พรหมวงศ์

18 มกราคม 2529

คำนำในการพิมพ์ครั้งที่ 8

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในยุคสังคมข่าวสารเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ส่วนต่าง ๆ ในสังคม จำต้องปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์ที่ปรับเปลี่ยนโฉมหน้าไปในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อยุคใหม่จะเอื้ออำนวยให้บุคคลสามารถแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างกันได้อย่างเสรี เสริมสร้างสิทธิมนุษยชนและคุณค่าแห่งความเสมอภาคของมนุษย์ นักการสื่อสารจึงต้องสื่อความอย่างมีชีวิต มีสุนทรียภาพช่วยให้สมาชิกอยู่ร่วมกันได้ด้วยความเข้าใจที่ดีต่อกัน

รศ.ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์